

'Paralel yapı' belgelerini yollayacağız

Cumhurbaşkanı Erdoğan'la, NATO Zirvesi için bulunduğumuz Galler'den Türkiye'ye dönüş yolunda konuştuk bu sefer. Başkan Obama'yla görüşmeden çıkıp havaalanına gelmişti. Nasıl geçtiğini sorduk, gayet memnundu, içeriğini anlattı. Ukrayna, Irak, Suriye ve Libya'daki krizlerle nasıl baş edileceği konusu, zirve kadar ABD Başkanı'yla ikili görüşmelerinin de gündemi olmuş. Gazze'yi ise Başkan'a kendisi açmış. 'Paralel yapı' meselesinde de ortak bir yol haritası belirlemişler. İşte baştan sona soru ve cevaplar:

KOALİSYON İSTİYOR

Obama'yla hangi konuları ele aldınız?

1 saat 25 dakika süren görüşmemizde öncelikle Türkiye-ABD ilişkilerinde model ortaklık çerçevesini baz almak suretiyle bu süreçte neler yaptığımızı kısa, fakat Ukrayna, Suriye, Irak, Libya, Mısır, Filistin gibi meseleleri derinliğine ele aldık. Şu anda Amerika bir koalisyon oluşturmanın da gayreti içinde. NATO'ya üye 11 ülkenin de iştirakiyle bir koalisyon oluşturmak ve bu koalisyonla ortak bir çalışma içine girme hedefleri var. Şu anda Amerika bu ülkelerle herhangi bir görüşme yaptı mı, yapmadı mı orasını bilemiyorum. Ama biz orada görüşmemizi yaptık. İngiltere, Fransa bunlar zaten olumlu. Almanya da aynı şekilde. NATO üyesi olmayan sadece Avustralya var.

Bize de teklif edildi mi?

Zaten komşu ülkelerin böyle bir çalışma içinde olmasını teklif ediyorlar, arzu ediyorlar. Bu görüşmelerin dışında, Irak'ta yeni kurulacak hükümetin süresi 11 Eylül'de doluyor. 11 Eylül'e kadar bu hükümetin kurulabilmesi için bir çabanın içinde olunması anlayışı var. Türkiye olarak bizim de üzerimize düşen bazı görevler var. Şu anda gerek Kürtler tarafında, gerek Sünniler, gerekse Türkmenler konusunda sıkıntılar aynı noktadadır. Üzerinde önemle durulan bir diğer konu tabii ki Suriye. Türkiye bu süreç içerisinde üzerine büyük bir yük aldı. 1 milyon 250 bin sığınmacının Türkiye tarafından ev sahipliği yapılarak ağırlanıyor olması çok önemli bir durum. Özgür Suriye Ordusu'na verilen insani yardımlar noktasındaki destekle bize şükranlarını ifade ettiler. Bütün bunlarla beraber ortak kanaat aslında IŞİD'in üzerinde toplanıyor. IŞİD'e ne yapılabilir? Bunlar sonuç bildirgesinde var.

GAZZE'Yİ ÖZEL ANLATTIM

Filistin gündeme geldi mi?

Bunu ben özellikle konu ettim ve Filistin'deki ateşkesin kalıcı olması için NATO'nun yapabileceği birçok işin olduğunu. Filistin'deki 2 bin 300'e yakın ölüm hadisesi, bunların 50 kadarının ülkemizde hastanelerde tedavisi yapıldı. Bir kısmını bizzat ziyaret ettim. Konuşmamda oradaki tabloları gündeme getirdim. Uluslararası en önemli kuruluş olan NATO'nun bir şeyler yapması lazım, BM Güvenlik Konseyi'yle yapılacaksa, burada NATO'nun inisiyatif alması gerekir. Ablukanın kaldırılması suretiyle Filistin halkının artık dünyaya açılmasını sağlamak gerekir. İş ablukanın kaldırılmasına geldiği sırada İsrail, Gazze'ye bomba yağdırmaya başladı. Temenni ederiz ki sağlanan ateşkes kalıcı olur ve abluka kalkar. Biz de bu normalleşme sürecini hızlandırırız dedik. Kendisi de bize süreçle ilgili takındığımız tavır sebebiyle teşekkür etti.

LİBYA'DA HÜKÜMET YOK

Libya'da şu anda hükümet kurulamıyor. Aslında parlamento bir seçim yaptı. Bir başkan seçildi. Ancak seçilen başkan görev devir teslimi yapmadan Tobruk'a geçti. Trablus'ta toplantısını yapmayan ama Tobruk'ta toplanan bir Meclis söz konusu. Tabii Libya'ya birilerinin dışarıdan müdahale etmemesi gerekir. Madem orada demokratik bir süreç başlamıştır, herkes sandıktan çıkan neticeye razı olmalıdır.

İSTİHARAT TAKİP EDECEK

Gülen'i istediğinizde Obama ne dedi?

Türkiye'de 'Paralel Devlet' yapılanmasıyla ilgili konuyu da Sayın Başkan'la görüştüm ve bu konuyla ilgili olarak özellikle istihbarat örgütlerimizin de birbiriyle daha sıkı bir irtibat haline girmesi ve bu noktada bizim şu anda oluşan ulusal güvenliğimizi tehdit eden bu

yapıyla ilgili üzerinde durulması gereğini özellikle kendilerine hatırlattık. İstihbarat örgütlerimizin çalışmaları ve gerekse ayrıca Dışişleri Bakanlarımızın bu konuda çalışmalarıyla süreci takip edeceğiz. Ve temenni ederim ki, süreç içerisinde Türkiye'deki gelişmeler ve kendilerindeki gelişmeler çok daha farklı neticelerin doğmasını sağlayabilir.

Yaklaşımı nasıldı?

Şu anda tabii onların yaklaşımı özellikle bu noktadaki bize yönelik belge, bilgi neler varsa bunların aktarılması istikametindedir.

Devlet Başkanı'nın, Başbakan'ın dinlenilmesini Obama kanıt olarak kabul etmedi mi?

Bunu duymak başka bir şey, bunu belgeleriyle birlikte onlara aktarmak başka bir şey. Tabii bunların hepsini duyuyorlar. Arkadaşlarımız gerekli çalışmaları yapıp, ondan sonra kendilerine bunları aktaracağız.

YAKIN TEMASTA MUTABIKIZ

Obama ile görüşmeniz planlanandan daha uzun sürdü. Görüşme sizi tatmin etti mi? BM'de tekrar görüşecek misiniz?

Önümüzdeki süreçte yakın temasta olma konusunda mutabık kaldık. Zaman elverirse BM Genel Kurulu'nda da görüşebiliriz dedik. NATO zirvesi vesilesi ile görüşmemiz bir adım. Sayın Obama'nın 2 yılı var. 2'nci dönemi olduğu için de yeni dönemde kendisi artık aday olmayacak. Ama tabii partisinin şansını artırması bakımından üzerinde bir yük var. Zirvedeki 1 saat 25 dakikalık görüşme ile bölgemizdeki sorunları zaten görüşebilme olanağı bulduk. Bu arada bazı gelişmeler olur da onlardan veya bizden bir şey gelirse tekrar görüşürüz. Bakanlarımızın da birbirleriyle yaptıkları ve yapacakları görüşmeler var. Süreci böylece devam ettiririz. Önemli olan ülkelerin devletin bütün mekanizmalarını çalıştırarak iletişimi sağlamasıdır.

MERKEL'LE DİNLEMİYİ KONUŞTUK

Şansölye Merkel'le görüşmenizden dinlemeler konusunu gündeme getirdiniz mi?

Getirdik, konuştuk. Bu konuda aynı şekilde orada da istihbarat örgütlerimizi görevlendirme kararını aramızda aldık. Kendileri de gerekli talimatı verecekler. İstihbarat örgütlerimiz birbirleriyle daha hassas görüşme halinde olacaklar. Kendileri de bu süreci yakından takip edeceğini söyledi. Aynı şekilde bizler de. Ama dost ülkeler birbirleriyle bu konulardaki hassasiyetlerini bir defa korumalıdır noktasında hareket etmelidir. Tabii özellikle de yine bölge sorunlarını Şansölye ile görüşme imkânı bulduk. Türkiye-Almanya ilişkilerini ele aldık.

Merkel dinleme konusunda ayrıntılı izahat verdi mi? Yoksa sadece istihbarat örgütlerinin karşılıklı çalışması noktasında ifadeleri mi oldu?

Onlar bu işi görüşmek suretiyle nedir, ne değildir bütün detaylarını onlar birbirlerine aktarırlar, alınırlar dediler. Zaten bu arada bizim MİT Müsteşarımız ile onların istihbarat güçleri bir araya gelecekler.

İŞİD RAHATSIZ EDİYOR

İŞİD'e Batı ülkelerinden katılımlar konusu gündeme geldi mi?

Hepsini rahatsız ediyor. Bunun nasıl önünü alacağız sorusuna cevap veriyorlar. Değişik ülkelerden gelip bizim üzerimizden geçmek isteyenler var. Bunların bir kısmını zaten sınır dışı ettik. Bu konudaki hassasiyet hepsinde var, Almanya, İngiltere, Fransa...

Batı medyasında, 'yabancı militanların İŞİD'e katılımlarını önlemiyor, sınır geçişlerinde tedbir almıyor' diye Türkiye'yi suçlayıcı ifadeler var. Liderlerden bir serzeniş geldi mi?

Benim katıldığım hiçbir oturumda Türkiye'yi suçlayıcı bir şey gündeme gelmedi.

Poroşenko aday gösterecek

UKRAYNA'da ateşkes ilan edildi. Tabii orada da temennimiz ateşkesin kalıcı olması. NATO, Ukrayna konusunda çok hassas. Dolayısıyla bu ateşkes eğer kalıcı hale gelebilirse, Ukrayna kendini çok çabuk toparlayabilir. Ukrayna, savunma sanayinde, bir yerde Rusya'nın hafızası konumundaydı. Eğer kendisini tamamlayabilirse yeniden farklı bir güç konumuna, başarılı bir yönetim ile gelebilir. Poroşenko'yu başarılı bir işadamı olmasının yanında, başarılı bir siyasetçi olarak da görüyorum. Girişken, rahat ilişki kurabilen, derinliği de olan bir arkadaş olarak görüyorum. Türkiye-Ukrayna ilişkilerine de çok önem veriyor. Temenni ederim ki süratle bu süreci başarırız ve Putin de barışa hasret bu bölgede üzerine düşeni yerine getirirse, bu bölge huzuru yakalamış olur. Burada bizim Kırım Tatarları noktasında ciddi sıkıntımız var. Özellikle gerek Cemiloğlu, gerekse Rıfat Çuvarov'un Kırım'a girme yasağının kaldırılmasını Sayın Putin'e de söyledik. Poroşenko bu arkadaşlarımızı kendi partisinden seçimde aday gösterecek. Kendi partisinden Ukrayna Parlamentosu'nda yer almaları Kırım için bir kazanımdır.

Attığımız 2. gole hayran kalmış

Fransa Cumhurbaşkanı Hollande ile çok heyecanlı görüşmemiz oldu. Fransa-Türkiye ilişkilerini bayağı iyileştirdik ve Hollande döneminde iki ülke ilişkileri hiçbir dönemde olmadığı kadar ileri bir seviyeye gelmiş durumda. Bir de İngiltere Başbakanı Cameron ile eğlenceli bir anekdot oldu. Cameron, bizim Başakşehir'deki Fatih Terim Stadı'ndaki maçta attığımız golleri izlemiş. 2'nci gole hayran kalmış. Bizim takıma da biraz destek olsanız diye takıldı.